

PRÉDIKÁCIÓVÁZLATOK

Dr. SZÁSZ DÉNES

Napjaink számlálása

Zsolt 90,12

Korunk egyik költője mondja: Gyermekkoromban az időről nagyon különös képzetem volt. Úgy tekintettem az esztendő, mint egy hosszadalmas utat, melyen mindenkinek végig kell mennie. Utunk mellett, ahol elmegyünk, előbb vetés zöldül, erdő lombosodik, virág bontogatja szirmait, nászukat ünneplő madarak énekelnek, az út két oldalán szabályos sorrendben fák sorakoznak. Majd tovább búzát ringat a szél, nyári hőség fülledtsége üli meg a tájakat, kék eget, aranyló napot tükröz csillogó harmat s a vizek tükör felszíne. Az útmenti fák gyümölcsöt érlelnek. Arra kalangyosor, sárguló lomb, gyümölcstől roskadozó fák. A felszíni viszonyok emelkednek, szürke magasságok felé kanyarog az utunk. A messziségből már hólepett csúcsok integetnek. Ahogy egyre fennebb megyünk, kitárt karú fenyőfák állanak őrt kétoldalt s biztatnak még fennebb menni. Lépéseinket szaporázzuk, rövidítjük, megülnek az áthatolhatatlan ködök. Minket tüzel a vágó: a csúcra érni. Azt hisszük, a csúcson előttünk minden kitárul, beláthatjuk utunk következő szakaszát. De mikor végre fent vagyunk, ködök komor gyűrűje vesz körül, s ha tovább merészkedünk, csak a ködben és csak botladozó lábbal haladhatunk előre új csúcsok felé. Így voltam az idővel, az esztendővel — fejezi be a gondolati képet a költő, s ma is így látom. Az újév vágott csúcsa kanyargós úton megközelíthető, haragos szélben, karácsonyi fenyők sorfala között feltündöklő magaslat, de messzire látni onnan a legélesebb szemmel sem lehet.

A költővel együtt az időt én is ma az úthoz társítom. Egyes filozófusok szerint a világmindenségben csak mozgás van, az idő csak függvénye annak a mozgásban megjelendő útnak, ami alatt egy égitest a nap körül forogva és keringve megtesz bizonyos távolságot. Mi a földön élő, gondolkodó lények számlálgatjuk a föld forogását, a nap körüli keringését, s azt mondjuk, ennyi nap telt el a gyermekünk születésétől, ennyi esztendő a mi születésünktől, úkapánk halálától, az élet elindulásától, Jézus születésétől. Sokszor megmosolyogjuk a gyermeket, amikor számolni tanul: egy, kettő, négy, kilenc — mondogatja. A mai ember a modern számlológép birtokában is csak eshetőségekben számol, ha a végtelent próbálja kitapogatni, milliárd évek határkövei közé zárja azokat a folyamatokat, amelyek az élet egyes mozzanásaira vonatkoznak. Lehet, már a zoltáríró is érezte, hogy az emberi elme képtelen a végső nagy kérdések megfejtésére, s azért könyörgött ekképpen: „Uram, taníts meg úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk.“

Hát csak számolgassák, akiknek ez a dolguk, a számítógépekkel a távolságokat, a méreteket, a múlt és jövőndő ködbe hulló perceit, mert ebből a munkából csak jó származhatik. De mi hívő emberek is csak számolgassuk a minket közvetlenebbül érdeklő dolgokat. Számunkra a vasárnapok kiemelkedő fénypontok az időben, ezért mi inkább vasárnapról vasárnapig számolgatjuk a napokat.

A lelkész különösen azt veszi számba, hogy vasárnapról vasárnapig milyen változások mennek végbe körülöttünk és bennünk. A rómaiak idejében használatos napórákra az volt felírva: „Ha a nappalok nem napfényesek, nem számolok.“ Jó lenne, ha minékünk is csak napfényes napjaink lennének, ha azokat kellene mindig számolnunk. De vannak árnyékos, sötét napjaink is, és azok számolásához kell az igazán bölcs szív. De milyen is a bölcs szív? Hittel, reménységgel, szeretettel telített szív, mely bízik a felsejlő szép jövőndőben, az emberi szellem nagyraihivatottságában, a békés szándék diadalában, a haladásban, Istenországában. Ezért így imádkozunk: Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk. Amen.

Dávid király már élete alkonyán állott. Nagy küzdelmei után hírnévét még egy újabb győzelemmel kívánta öregbíteni. Szeretett volna templomot építeni az Úrnak, otthont a frigyládának, gyülekezőhelyet az istenszomjas seregeknek, ahol az oltár tüze mindig égjen. De már erre nem volt elég ereje. Az a tény is visszatartotta, hogy életében sok vért ontott, vétett az erkölcsi törvény ellen is, és félt, hogy Isten nem fogadja szívesen templomépítő próbálkozását. Gyermekai közül már korábban kiválasztotta Salamont: ő fog megfelelni e nagy feladatnak. A terveket kora legjobb építészeivel elkészítteti, beszerzi a szükséges anyagokat. Maga elé hívja Salamont, és meghagyja neki: Szolgálj az Úrnak tökéletes szívvel és jókedvvel. Hogyha őt keresed, megtalálad, ha ellenben őt elhagyod, ő is elhagy téged mindörökké. A templomot neked kell felépítened. Ez nehéz feladat. De légy bátor és erős, és kezdj hozzá, semmit se félj és ne rettegj, mert az Isten veled lesz. Salamon meghallgatta apja tanácsát és felépítette a templomot.

Az esztendő olyan, mint egy ház. Az elején rakjuk le fundamentumát, tavasszal, nyáron építjük a falakat, télen húzzuk rá a tetőzetet. Az építkezési kellekeket gyűjtögettük már az előző esztendőben. A tervnek is a korábbi teljesítményből kell kiindulnia. De mindezek nem elégségesek. Erő és bátorság kell a véghezvitelhez. Erő s bátorság testben és lélekben.

A közelmúltban egy családnál látogattam. Ámulva állottam az újonnan épített házuk előtt. Tudtam, hogy szerény keresetű emberek, terhes nagy család. Hogyan sikerült? Magunk sem tudjuk, felelték — csak merészen elkezdettük, s addig csináltuk, amíg meglett. Minden szabad időnk, minden pénzünket erre költöttük. Csak bátorságunk volt, semmi egyéb.

Egyszer a Duna-deltában együtt utaztam egy orvosnővel. Elmondta élete történetét. Korán árván maradt, dolgozni ment. Alkalmazói segítőkész, megértő emberek voltak. Felismerték képességeit, lehetőséget adtak neki a tanulásra. Nappal dolgozott, éjjel tanult. Elvégezte a középiskolát. Bekerült az egyetemre. Ugyanazzal az erővel, bátorsággal munkálta feladatait, mint eddig. Terve sikerült. A győztes önbizalmával vallotta: én saját erőmből, bátorságommal vívtam meg életem nagy csatáját.

Napjainkban gyakran hallunk magános vállalkozókról, akik elhagyják otthonukat, családjukat, s egy törékeny csónakkal nekivágnak a tengernek, hogy átjuthassanak a túlsó partra, kontinensre, vagy nekivágnak egy hegycsúcsnak, hogy felmásszanak oda, ahol még senki sem járt, vagy sivatagok, jégmezők bizonytalan térségein próbálnak megközelíteni egy célpontot. Ne az ilyen kétes kimenetelű csúcsteljesítményekre áldozzuk bátorságunkat, erőnket. Itthon és munkakörünkben, társainkkal egymást bátorítva, biztatva törekedjünk újabb sikerekre.

Betegnek érzed magad, s elhanyagolod gyógykezeltetésedet. A gyógyulás érdekében legyen erőd és bátorságod a fájdalom elviselésére. Tehetséget érzel magadban. Legyen bátorságod azt kiművelni és alkotásokban ismertté tenni.

Valamit rosszul csináltál és tévelyegtél. Legyen erőd megállani és bátorságod újakezdeni. Napjaid tégláiból, heteid kőkockáiból, hited és reménységed kötőanyagával építgesd célszerűen és okosan életed megkezdett esztendejét. Isten, a mi gondviselőnk veled lesz, nem hagy el, nem távozik el tőled. Ámen.

Erősítések

Ézs 35, 3—4

Babilon sötét vizei mellől egy kis csapat kerekedett fel és indult haza a Jordán vidékére. A Je. 534-ik évben Cirus perzsa király engedélyt adott az izraelita foglyoknak, hogy hazamenjenek és hozzákezdjenek a lerombolt templom felépítéséhez. A foglyok gyengék, elcsigáztak voltak, de a régen elhagyott szülőföld mágneses erővel vonzotta őket. A hazaigyekvők között ott volt az a próféta is, akit mi II. Ézsaiás néven ismerünk. A menetből itt is, ott is kidőlték a gyengék, az elkin-

zottak. Ézsaiás maga is ilyen volt, de szívében ott visszhangzott nagy elődjének próféciája, s az ő szavaival biztatott: „Erősítsétek a lankadt kezeket, szilárdítsátok a tántorgó térdeket, mondjátok a remegő szívűeknek: Ne féljeteK.“ Szavának ereje megacélozta a roskadókat, hazamentek, s nemsokára el is kezdték a templom újjáépítését.

Prófétai szóra szükség volt mindig, nemcsak a fogságból szabadultaknak, de a szabadságban élőknek is, és nekünk, akik nagy útra indulunk, és nagy feladatok előtt állunk. Ezért én is az elkezdett újesztendő reggelén Ézsaiás szavával szólok és biztatok: „Erősítsétek a lankadt kezeket, szilárdítsátok a tántorgó térdeket, mondjátok a remegő szívűeknek: Ne féljeteK.“

Ezen a napon a jövő felé fordulok. A költő szavával szólok azokhoz, akik bánaatos szívvel érkeztek e helyre: Vigasztalódjatok, ne csüggedjeteK, a vízbe zuhant fatönk is süllyedhet erőtlennül, de lehet, a fenékhez ütődve újra felszínre kerül. Le, föl — de jó, hogy e példák intenek nekünk, mutatva, hogy nem kell hitünket veszítenünk. Minden zuhanásból emelkedés támad, a mélypont lökést ad a fel-emelkedéshez. A megpróbáltatások árja elsodort? Fejed tehetetlen kőbe koppant? Hát rázd le magadról a mélység iszapját, nézd a pacsirtát, az égre fölparittyázta Isten keze, új tavaszt, életet kiált, fű, fa, virág meghallja ezt az üzenetet, ne légy éppen te süket, téged is hív a napsugár, serkent az éj csillagszeme, hogy emelkedj, a jövőndő előttd van, sok örömmek, szenvedésnek kell hogy a részese légy. Bizakodással indulj az újesztendőbe.

Szólani kívánok az elbizakodottakhoz, mert ilyenek is sokan vannak. Magukról azt tartják, hogy ők az emberi nem tökéletes példányai, sebezhetetlenek, legyőzhetetlenek, nélkülözhetetlenek, tévedhetetlenek. Mindig tudják, hogy mi a rossz és mi a jó. Fülükbe sügom halkán: ne hivalkodj se erőddel, se elméddel, se szépségeddel, mert minden mulandó és mérték szerint való.

Szólani kívánok az eltévelyedettekhez: ne a halált keresd, hanem a megtérés ösvényét. Minden süllyedésből van kivezető út. A költő így vall magáról: bizony tévelygek eleget, de néha azt hiszem, egy titkos kéz vezet. Annak keze ki míg itt vergődött, gyötör, éjjente mint harang biztat meg messziről. Ki míg tövisek közt botorkáltat tovább, Olykor bizalmasan hallatja mély szavát. Figyeld ezt a hívó szót, és légy igazabb ember, mint eddig voltál.

Sugalmazni kívánom minden hívő ember szívébe: Jó és gondviselő az Isten, velünk lesz ebben az esztendőben is, csak mi is maradjunk vele az élet minden változásában.

A napokban egy új színes földgömböt vásároltam. Gombnyomásra felgyúl benne a fény, s belső megvilágításban kirajzolódnak a felszínen a domborzati viszonyok, tavak, folyók. Az egyik növendéktől megkérdeztem: megtudnád-e mutatni rajta a mi országotkat? Kis keresgélés után megmutatta. Továbbkérdeztem: hol van a mi országotk? Európában — hangzott a válasz. Hol van Európa? A földön, annak egy kontinense. Hol van a föld? — faggattam tovább. Ez már nehéz kérdés volt részére, de értelmesen felelt: A föld az Isten kezében van. Mi felnöttek sem felelhetünk másképpen: a föld és annak minden teremtménye hitünk szerint Isten kezében van.

Némely folyóiratban izgalmas történeteket közölnek, amelyet, a lap alján az író vagy szerkesztő éppen akkor hagy annyiba, amikor felcsigázta érdeklődésünket és a megoldás következne. De a lap aljára csábítgatóan odairják: „Folytatása következik.“ Sokszor alig várja az olvasó a következő számot, hogy ismét olvashassa. A világnak, életünknek is folytatása következik. Ha a nagy konfliktusok megoldásai egyik napról, esztendőről a másikra halasztódnak is: izgalmasan szép és érdekes az emberi élet. Milyen lesz a jövőndő? Majd elválík. Gyermekkoromban évszón egy fényképész jelent meg az iskolában, hogy rólunk nagy ládagépével fényképet készítsen. Felállított, mögéje bújt, valamit csavargatott, aztán: ide nézzeteK, itt repül a kismadár — mondotta, majd elkattintotta, kész. Én mind kérleltem: mutassa meg. Nem lehet — oktatott —, ezt még a sötétkamrában elő kell hívni, s csak azután lesztek láthatóvá. Az lesz a „negatív“, amiről elkészül az a szép kép, amelyen ti mind ott leszeteK.

Isten nagy fényképezőgépében is ott van negatívon a világ képe, mindannyiunk élete, de az sötétkamra, ahová be nem mehetünk. Majd előhívja szép lassan a füveket, fákat, virágokat, bogarakat, vetéseket, csecsemőket. Csak várjuk türelemmel és bizalommal, egymást segítve és bátorítva. Csak imádkozva, erőfeszítve építgessük életünk templomát, Istenországát. Ámen.

Szeretem a kíváncsi gyermekeket, akik kérdések özönét zúditják környezetükre: miért süt vagy miért nem süt a nap? Miért hull az eső, miért van tél, nyár, virág stb. Aki nem kérdez, az nem kap feleletet, s az nem ismerheti meg a világot, az életet, önmagát. Szeretem azokat a gyerekeket, akik játékszereiket vizsgálgtatják, játszanak is vele, de aztán egyszer hozzáfognak és kibontják: Miért és hogyan megy az autójuk, miért sír a játékbabájuk? Utóbb úgy is készítik ezeket a játékokat, hogy szétszedhetők és könnyen összerakhatók legyenek. Aki a belső lényegre nem kíváncsi, abból nem lesz a dolgok mélyére tekinteni tudó ember s feltaláló.

Ilyen kérdező, tudakozódó gyermek lehetett Jézus is. Tizenkét éves korában nagy élményben részesült. Napokkal korábban készülődött a család a jeruzsálemi templomba. Aztán elindultak, haladtak, s mennyi kérdéssel fordulhatott szüleihez, az idősebbekhez a közelgő helységekkel, történelmi emlékekkel, nevekkel kapcsolatban. Hát még a fővárosban, ahol ezek tolongtak az utcán, hát még a templomban, amelynek nagyszerűsége bámulatba ejtette. A tudós doktorokra kezdetben alig mert felemelni a szemét. Csak félénken tette fel nekik az első kérdéseket, de aztán amikor látta, hogy amazok érdeklődése feléje fordul, egyre bátrabban kérdezett. Miért csak itt lehet imádni az Istent? Miért hisznek a rómaiak s a görögök sok istenben? Ha Isten gyermeke s egymásnak testvére minden nép, egyik miért rabszolga s a másik miért szabad? Miért van fegyver, vérontás, erőszakos halál? Miért pusztítja, kínozza, gyöttri az erős a gyengét? Mért élünk és miért halunk meg? Halálunk után mi lesz velünk? Ezek a kérdések feszegették szívét, s a kapott feleletek mérlegelése alapján alakította ki lassan a maga hitvilágát, élet-szemléletét. S hogy belőle próféta lett, annak tulajdonítható, hogy okosan tudott kérdezni, majd válaszolni.

A világ sorsát, a tudományt, a művészetet, a vallást mindig azok vitték előbbre, akik kíváncsiak voltak, akik helyesen kérdezni tudtak. A földrajzi felfedezőket az gyötörte: mi van a tengeren túl? Magellán, Marco Polo már többet tudtak, és talán többre is voltak kíváncsiak: mi van a Föld túlsó oldalán? Mögöttük és utánuk vonult aztán a nagy kíváncsi sereg gyalog, teveháton, hajón, hogy világot lásson, hogy élményt szerezzen, de legtöbb esetben, hogy megszabaduljon a jobbagyságból, rabszolgaságból, vagy hogy aranyhoz, hírnévhez jusson. A 16. században fellángolt reformáció is azért aratott sikereket, mert a kézbeadott Biblia igazságaival, megcsontosodott hagyományokkal a vallásos élet visszasságáival kapcsolatban mindenkiket érdeklő kérdéseket tudott feltenni. Dávid Ferenc egyházalapítónk is korának egyik legnagyobb kérdezője volt. S mivel kérdéseire nem kapott az akkor létezett felekezetektől megnyugtató feleletet, azért mind tovább és tovább lépett a felvilágosodás ösvényén.

Régi bölcs mondás ez: kérdezz, és megmondom, ki vagy. Ebben a megállapításban az is benne rejlik: csak olyant kell kérdeznünk, amire felelet adható. Kérdezd csak bátran: miért a háború, miért a nyomor, miért a tudatlanság, népek és vallások egymást elnyomó készsége. Egy költőnk mondja: „Nem a válasz a valódi érdem. Az ember ha bölcsőjét kinötte, konokul a koporsóig kérdjen. Fűtsön mindég az örök igény: Lélekben, földben, csillagokban ásni a sejteket, ahonnan nem érkezett semmi fény.“ Nekünk is mint a gyermek Jézusnak „Isten dolgaival“ kell, ill. kellene foglalatoskodnunk. „Ámulni még, ameddig csak lehet, amíg a szíved jó ütemre dobban s megőrizni a táguló szemet, mellyel csodálkoztál gyermekkorodban.“ Ámen.

Légy alázatos

Lk 14,15

Már az Ószövetségben sokszor olvastunk az alázatosság dicséretéről: „Felséges az Úr, mindazáltal az alázatost nézi és a kevélyeket távol tartja.“ „Az alázatos a mennyek országában a legnagyobb.“ „Megmondattott óh ember mi légyen a jó; a te Isteneddel alázatosan járj.“ De mindezeknél világosabban fejezi ki Jézus a maga álláspontját a kevélységgel és az alázatossággal kapcsolatban. Lukács evan-

géliuma ezzel kapcsolatban két történetet is megőrzött. Az egyikben tanácsokat ad azoknak, akik lakodalomba hivatalosak, korán megjelennek s toladó módon leülnek a főhelyekre. Mikor aztán a házigazda előkelőbb vendégeivel megjelenik s azokat nem tudja maga körül leültetni, felállítja a toladókat: Adjátok át a helyeket. Inkább ülj le az utolsó helyre — mondja, és aki téged meghívott, látva szerénységedet, így szól: Barátom, ülj feljebb.

A másik történetben két ember imádkozik a templomban. A farizeus szemforgatva takargatja a maga hibáit: Isten, hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint im e vámszedő is hivatkozik pontos bűjtjére és dézsmafizetésére. A vámszedő büntudata súlyával, őszinte megbánással csak ennyit mond: Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek. A kevély emberre az első történetben az emberek részéről, a másodikban az Istentől jön a megaláztatás.

Kétségtelen tény, hogy nagyon sok emberben, népben, sőt vallásos közösségekben is megtaláljuk a nyomát a kevélységre való hajlandóságnak. Szükségünk van az önbecsülésünkre, de nincs a túltengő fennhéjázásra. Maradjunk tárgyilagosak az erények és hibák elbírálásánál. Legyünk alázatosak. Amen.

Légy méltó

Mt 10,38

Régi írások beszélnek arról, ahogyan minden vidéknek kialakult a maga öltözékös stílusa, formája. A ruha anyaga, színe, szabásvonala nemzedékről nemzedékre öröklődött és csaknem kötelezővé vált, amin a divat igen keveset változtatott. A Székelyföldön is iratlan törvényként tisztelték ezt az elvet, s férfiak, nők, fiatalok, öregek természetesen tartották, hogy ünneplőjük vagy hétköznapi ruházatuk koruknak, társadalmi állásuknak megfelelő kell hogy legyen. Aki ehhez az elvhez nem tartotta magát, nemcsak megszólták, hogy „nem méltó öhozzá“, de az oda nem illő ruhát letépték róla, megszegyenítették.

Sok egyházközségünk jegyzőkönyvei megőrizték az egykori vitákat, kellemtelenségeket a templomban való ülés körül. Ott is sajnos kialakult egy „rend“, amely szerint mindenkinek meg volt a maga helye (családonkint), amit a származás vagy az építészeti teherviselés mértéke határozott meg. Aki ehhez nem alkalmazkodott, s tegyük fel előbb ült az őt megillető helynél, kivezették a padból. A rakoncátlankodót azzal torkolták le: nem vagy méltó arra a helyre.

A helyes viselkedés ábécéje előírta mindenkinek: légy méltó a korhoz, időhöz, helyhez, alkalomhoz.

Nyilvánvaló dolog, hogy a mai kultúremler csak derül az életnek ezeken a furcsa szokásain. Pedig átértékelve a dolgot, ma is minden embernek meg kell hogy legyen a maga helye és minden helynek a maga embere. Más szóval ez azt jelenti, hogy értelmességének, végzettségének, szellemi és fizikai teherbírásának, lelkiismereti, erkölcsi tényezőknak kell eldöntenie, hogy ki milyen szerepet vállaljon az életben. Mint ahogyan a jó színdarabban a különféle szerepekre megkeresik a legalkalmasabb egyént, aki hatásosan alakítja azt a szerepet, úgy a mindennapi életben is minden helyre meg kell keresni a legmegfelelőbb embert. Ugyanakkor megbotránkozunk azon, ha valaki nem méltó a helyhez, ahol van.

Korunkban az irodalomnak, művészetnek sajátos nyelvzete van, amely sok tekintetben „más“, mint az előző koroké volt, és nem mindenki érti meg ezt a nyelvzetet. Vannak ugyan merész túlkapások, értelmetlenségek, haszontalanságok, de vannak nagyszerű teljesítmények is, amelyek sokáig fennmaradnak, és megőrzik az alkotó nevét, aki arra törekedett, hogy méltó legyen a mi forrongó, alakuló korunkhoz. S ha a lelkész szerepkörét, szószéki nyelvzetét tekintjük, erre is azt mondhatjuk: méltónak kellene lennie a korához.

A textus azt sugalmazza, hogy szenvedéseinket Jézushoz hasonlóan el kell tudnunk viselni. Csak így lehetünk méltók hozzá. Ez nem azt jelenti, hogy keressük a szenvedést és csak abban találunk gyönyörűséget. De ha már jön és elkerülnünk nem lehet, legyünk hívő, imádkozó, halálközelségben is fejünket fénybe emelő keresztthordozók. „Szenvedni annyit, mint diadalt aratni. Ó, hány éles késnek kell rajtunk faragni, míg az Úrnak karja beállíthat minket kriptacsarnokába“ — mondja egyik költőnk. E tudatban viseljük, Jézushoz hasonlóan, szenvedéseinket, hogy méltók legyünk öhozzá. Amen.

A mentőszolgálat világszerte meg van szervezve. A hajók, ha útközben veszedelembé kerülnek, a híradás legmodernebb eszközeivel szertesugározzák az S.O.S. segítségkérő jeleket. A bajba jutott repülőgépek ugyancsak vészjelekkel riasztják a földi ügyelő állomásokat. A szerencsétlenség színhelyére robogó mentőautók sikoltó vészjeleit már messziről meghallják, útközből félreállnak, övük az elsőség, mert életet mentenek. De gyárakban, üzemekben is örködik a mentőszolgálat az emberek élete fölött. Mindez azt bizonyítja: tudatában vagyunk annak, hogy a világon a legnagyobb érték az ember. Az életet csak egyszer adja az Isten. A testi épiséget lehet ugyan pótolni némely esetben művi alkatrészekkel, de az életet is, az épiséget is mindenáron menteni kell.

Az elmondott gondosságnak van azonban egy nagy hiányossága: csak a testi ember megmentésére, épiségére gondol. Jakab apostol igénye már sokkal kiterjedtebb: „Aki bűnöst térít meg tévelygő úttjáról, az lelket ment meg a haláltól.” Igaz, hogy Jézus és nyomában az apostolok több alkalommal hangoztatják azt, hogy a lélek halhatatlan, azt megölni nem lehet, de képletes értelmében elfogadjuk érvelését, s a „halál”-on inkább a süllyedés mélypontjait értjük.

Testi halál — lelki halál: mindkettő lehetséges egyszerre is, és úgy is, hogy az utóbbi jóval megelőzi az elsőt, a testit. Az ember is néha, mint a piaci alma, szép, de belül ferges: eltékozza belső értékeit. Érdektelen maga és családja iránt. Valami nagy csalódás megrázza, földre sújtja, kábultságát az alkohol részegségével váltogatja, feladatát elhanyagolja, felettéseivel szemben ingerlékeny, beszéde hol lemondó búcsúzkodás, hol fenyegetőzés. Nemcsak önmagát béklyózza meg az ilyen ember, rossz hatással van a környezetére is.

Mit lehet tenni ez ellen? Ma már a korszerű gyárakban, üzemekben jól képzett pszichológusokat alkalmaznak, akiknek feladata a „kiborult” emberek gyógyítása, a lelki sérültekhez való közelférkőzés, bajaikban megértés mutatása.

Olvastam egy folyóiratban, hogy Budapesten 1973-ban egy nagyszerű kezdeményezés született: ÉLET néven (Élő Lelki Elsősegély Telefonszolgálat rövidítése). Eddig több mint ötvenezr hívást, tanácskérését intéztek el itt. A telefonszám bármikor és bárholonnan felhívható. A cél: segíteni a lelki sérülteken, vagy mentőszolgálat válsághelyzetből. A „hivatal”-nak 28 alkalmazottja van, különféle szakmák területéről. Van köztük több orvos, pedagógus, lelkész. A hívások 70 százaléka a nők részéről érkezik. Náluk nagyobb az elmagányosodás, a partnerprobléma stb. A hívások 60 százaléka nappal történik. Az éjszakai hívók nagy része az ún. öngyilkosjelöltek közül kerülnek ki. A dróton keresztül történő befolyásolásnak tulajdonítható, hogy az utóbbi években lényegesen csökkent az öngyilkosok száma.

Hát az egyház, a lelkész mit tehet ezen a téren? Azt is olvastam, hogy egyes dél-amerikai városokban a lelkészeknek engedélyt adnak arra, hogy látogassák a kocsmákat, éjszakai bárókat, mulatókat. Ezek a helyeken ténfereg a legtöbb olyan ember, aki nem tudja, hogy mit is kezdjen az életével. A lelkészek elbeszélgetnek férfiakkal, nőkkel, fiatalokkal és idősökkel, a már lelkük mélyéig gonoszokkal és a még megmenthető kezdőkkel. Állítólag az ilyen megbízást kapott lelkészek hasznos tanácsokat adva, ezeket hozták vissza az élet normális területére.

Itt van ez a templom, benne vasárnapról vasárnapra megszólal a harang, az orgona, a lelkész. Ezen a helyen bajodból meggyógyulhatsz, indítást kapsz bizonytalanságodban, s onnan kijöve magad is lehetsz másnak az orvosa, jobb útra terelője. Mert a mentőszolgálatot ki kell bővíteni élőkkel és halottakkal, bibliás alakokkal s a mindennapi élet elbukottjaival, felemelkedetteivel. A nagyon sérült embereknek vért adnak, átömlesztenek; a lelkileg sérülteknek lelket, a gondoskodás lelkét kell átadnunk. Ebben tevékenykedj. Ámen.

EGYHÁZI ÉLET—HÍREK

Egyházi Képviselő Tanács

Az E. K. Tanács február 20-án tartotta első évnegyedi ülését. Tárgysorozatán szerepeltek az elnöki legelintézt ügyekről szóló jelentések, a különböző szakbizottságok jegyzőkönyvei, az E. K. Tanácsnak 1980. évről szóló általános jelentése, a Nyugdíjpénztár évi beszámolója, az egyházi beszéd, agenda és ima írására meghirdetett pályázat eredményének elbírálása, a febr. 28.—márc. 1. napjaira kitűzött Zsinati Főtanács tárgysorozatának a megállapítása. Végül tárgyalás alá kerültek az egyházi központ, esperesi hivatalok, egyházközségek és Nyugdíjpénztár 1980. évi pénzügyi terveinek végrehajtása, valamint a nagyváradi egyházközség ingatlanvásárlási kérése.

Zsinati Főtanács

Egyházi életünk kiemelkedő eseménye volt az 1981. febr. 28.—márc. 1. napjain Brassóban tartott lelkészavatással egybekötött Zsinati Főtanács. A brassói egyházközség mintaszerűen szervezte meg és látta vendégül templomában a népes számú zsinati nagygyűlést.

A Zsinati Főtanács febr. 28-án, szombaton du. 2 órakor kezdte meg munkálatait egyházi ének és Kolcsár Sándor közügyigazgató imája után. Az elnöki asztalnál helyet foglaltak: dr. Kovács Lajos püspök, dr. Barabássy László főgondnok, dr. Erdő János főjegyző, Kolcsár Sándor közügyigazgató. A Zsinati Főtanács vendégeként jelen volt dr. Ferencz József, a magyarországi Unitárius Egyház püspöke. Előadók voltak: Sebe Ferenc és Andrási György.

Dr. Barabássy László főgondnok elnöki megnyitó beszédében többek között az alábbiakat mondotta: „Négy évvel ezelőtt a Marosvásárhelyen tartott Zsinati Főtanács után, a brassói egyházközség meghívására, egyházi tradícióink és Szervezeti Szabályzatunk előírása szerint is Zsinati Főtanácsra gyűltünk, hogy számot adjunk és számot vegyünk, s egyben felavassuk az 1976 után képesített ifjú lelkészeket.

Ha Zsinatunk nem is oly jelentőségű, mint igen sok előző, főpásztorvlasztó vagy más emlékszinat, meggyőződésem szerint éppoly nagy fontosságú, mert itt e helyen is tanúságot tehetünk egyházunk, híveink élniakarásáról, céltudatos munkásságáról és arról, hogy a jót, az előrehaladást, az egyetértést és békét kívánjuk szolgálni, a türellem és jóakarát szellemét kívánjuk fenntartani.“

A Zsinati Főtanács üdvözlő táviratot küldött Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság elnökének: „A Románia Szocialista Köztársaságbeli Unitárius Egyház Zsinati Főtanácsa 1981. február 28-án Brassó municípiumban tartott üléséből legteljesebb tiszteletének érzéseit juttatja kifejezésre a vallásos szabadság éltető légköréért, amelyben Egyházunk a maga tevékenységét kifejti.

Híveink s velük együtt egész lelkészkarunk mélységesen együttérez a román néppel, és támogatja a Románia Szocialista Köztársaságban épülő új élet nagyszerű művét. Meg vagyunk győződve, hogy a román nép Excellenciád bölcs vezetése alatt az anyagi és szellemi műveltség új csúcsait fogja meghódítani.

Tekintetbe véve, hogy híveink többsége a szocialista mezőgazdaság terén tevékenykedik, és tudatában van azoknak a lehetőségeknek, amelyek a mezőgazdaság előtt a jövőben megnyílnak, vállaljuk, hogy híveinket országunk földművelőinek